23/07/2020

New York Times: Πολιτικό εργαλείο του Ερντογάν το θέμα της Αγίας Σοφίας

/ Επικαιρότητα

Μετά από 86 χρόνια λειτουργίας της ως μουσείο, την Παρασκευή θα ακουστούν από την Αγία Σοφία μουσουλμανικές προσευχές. Για τους Τούρκους ισλαμιστές, αυτή η μετατροπή σημαίνει εκπλήρωση ενός μακροχρόνιου ονείρου αποκατάστασης ενός συμβόλου του «Οθωμανικού μεγαλείου».

Για πολλούς άλλους ανά τον κόσμο, η αλλαγή είναι μία απογοητευτική οπισθοδρόμηση για ένα από τα μεγαλύτερα αρχιτεκτονικά και πολιτιστικά μνημεία του πλανήτη, αναφέρουν στο άρθρο γνώμης οι New York Times.

Στο εν λόγω δημοσίευμα, τίθεται το ερώτημα γιατί ο Τούρκος πρόεδρος Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν επέλεξε να ανατρέψει την απόφαση του Ατατούρκ.

Σύμφωνα με τους NYT, πρόκειται για προϊόν ισλαμιστικής πολιτικής παράδοσης.

Μόλις ένα χρόνο πριν, ο Τούρκος πρόεδρος είχε πάρει θέση κατά της μετατροπής. Αυτό που φαίνεται ξεκάθαρα, είναι ότι παρά τις μεγάλες εξουσίες που έχει καταλάβει ο Ερντογάν κατά τα 17 έτη που παρέμεινε στην εξουσία, η τρέχουσα πολιτική του θέση είναι επισφαλής και χρειάζεται να «τροφοδοτήσει» την εθνικιστική του βάση.

Η ανατροπή της απόφασης του Ατατούρκ, τον κάνει δημοφιλή στους Τούρκους εθνικιστές, για τους οποίους το μουσείο εντός της Αγίας Σοφίας αντιπροσώπευε μια ταπεινωτική ξένη επιβολή καθώς και ένα μελανό σημείο στο οθωμανικό παρελθόν, το οποίο θεωρούν ένδοξο.

Η αντίδραση από την πλευρά των Χριστιανών ηγετών παρέμεινε σε σχετικά χαμηλούς τόνους, επειδή ενδεχομένως υπήρχε ο φόβος πρόκλησης θρησκευτικών προστριβών, **αναφέρουν οι NYT.**

Η UNESCO, ωστόσο, υπήρξε πιο άμεση στην αντίδρασή της. Σε δήλωσή της, ανέφερε ότι «λυπάται βαθύτατα» που η απόφαση ελήφθη χωρίς να προηγηθεί διάλογος, ενώ προειδοποίησε ότι οι μετατροπές στη δομή του ναού ή οι αλλαγές στη δυνατότητα πρόσβασης σε αυτόν ενδέχεται να παραβιάσουν την Σύμβαση για την Παγκόσμια Κληρονομιά, την οποία είχε υπογράψει και η Τουρκία.

Από την πλευρά του ο Ερντογάν, διαβεβαίωσε τη διεθνή κοινότητα ότι όταν δεν χρησιμοποιείται για προσευχές, η Αγία Σοφία θα παραμένει ανοιχτή στο κοινό.

Όπως επισημαίνουν οι NYT, είναι θλιβερή εικόνα για την κατάσταση της τουρκικής δημοκρατίας το γεγονός ότι ένα μνημείο τόσο μεγάλης διεθνούς σημασίας και αξίας να γίνει το πολιτικό εργαλείο ενός απολυταρχικού ηγέτη. Αλλά, όπως αναφέρεται, «ό,τι έγινε, έγινε» και δεν υπάρχει περίπτωση ο Ερντογάν να ανατρέψει την απόφασή του, δίχως να προκαλέσει την οργή βασικών ψηφοφόρων του.

Με τη μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε τζαμί, ο Ερντογάν επωμίστηκε τη βαριά ευθύνη του «κηδεμόνα» για ένα από τα πιο σημαντικά μνημεία σε διεθνές επίπεδο και αυτό είναι κάτι που δεν τού επιτρέπεται να το ξεχνάει, καταλήγει ο συντάκτης του άρθρου.

Πηγή: Καθημερινή